

FACILITAČNÁ TECHNIKA	Bodkokracia
HLAVNÝ CIEĽ / ZAMERANIE	#decision making #group prioritization #ideation #idea generation #collaboration #team-work #rozhodovanie #prioritizácia v rámci skupiny #ideácia #tvorba nápadov #spolupráca #tímová práca
FÁZA	#action #akcia
CIEĽOVÁ ZRUČNOSŤ / OBSAH	#evaluation #communication #leadership #big picture #creativity #vyhodnocovanie #komunikácia #líderstvo #celková situácia #kreativita
TRVANIE	#15-30
VEĽKOSŤ SKUPINY	#1-5 #6-15 #16-30 #>30
ÚROVEŇ FACILITÁCIE	Začiatocník
KOMFORTNÁ ZÓNA	Bezpečná

Úvod

Bodkokracia je jednoduchá metóda umožňujúca prioritizáciu alebo rozhodovanie v rámci skupiny. Nie je to vlastne samostatná aktivita, ale skôr metóda využívaná v prípade ak je potrebné niečo prioritizovať alebo o niečom rozhodnúť. Vďaka tejto metóde dokážu skupiny rýchlo zistiť, ktoré možnosti sú najpopulárnejšie alebo najrelevantnejšie. Možnosti alebo nápady sa napíšu na „post-it“ lístky a nalepia sa na tabuľu, kde k nim má prístup celá skupina. Každý člen skupiny následne hlasuje za možnosti, ktoré považuje za najlepšie, a tieto informácie sa použijú ako základ pre prijatie informovaného rozhodnutia.

Pomôcky, ktoré potrebujete

- Vyberte si online nástroj typu tabule, ktorý umožňuje pracovať s veľkým plátnom a má možnosť priblíženia resp. zväčšenia.
- Vyberte si nástroj umožňujúci videokonferenčné hovory, ktorý umožňuje priradovanie účastníkov do osobitných virtuálnych miestností (napr. Zoom).

Postup

1. Táto metóda sa často používa v prípade, keď je potrebné posúdiť a prioritizovať viacero možností, návrhov alebo riešení. Dá sa však použiť v akejkoľvek situácii, ak sa skupina musí rozhodnúť a vybrať si z viacerých možností. Umiestnite všetky nápady/možnosti na online tabuľu tak, že každý nápad je napísaný na osobitnom „post-it“ lístku.

Pomôžte skupine zoskupiť podobné nápady/možnosti a odstrániť akékoľvek duplicity. Hlasovanie bude jasnejšie a jednoduchšie, čím menej možností ostane.

2. Uistite sa, že všetky možnosti na tabuli sú jasné všetkým členom skupiny. Môžete to spraviť napríklad tak, že si ich všetky prejdete a, v prípade, že je to nutné, vysvetlíte si ich.

Poznámka pre facilitátorov: *Bodkocracia je dobrý a účinný nástroj, ale treba si dávať pozor na tzv. „štiepenie hlasov“, keď môže zvíťaziť slabšia možnosť len preto, že ostatné hlasy sa rozdelia medzi niekoľko iných a lepších návrhov, ktoré sú si veľmi podobné.*

Pozor si tiež treba dávať na tzv. „stádový efekt“, keď osoby hlasujúce neskôr môžu byť ovplyvnené tým, ako hlasovali iní ľudia pred nimi. Môžete vyskúšať aj ďalšiu metódu určovania priorít vo veľkých skupinách, tzv. Hodnotiace háčky (Idea rating Sheets) – jej autorom je Jason Diceman, ktorý je zároveň autorom prác, na základe ktorých sme pripravili tento nástroj.

3. Skupina následne hlasuje o tom, ktoré možnosti sú podľa nich najlepšie. Hlasuje sa pomocou bodiek, ktoré sa jednoducho fixkou nakreslia na príslušnom na lístku s návrhom. Každý člen skupiny má pri hlasovaní k dispozícii 5 bodiek (alebo menej, ak je menej možností, o ktorých sa hlasuje). Tieto bodky môžu byť rozdelené ľubovoľným spôsobom: po jednej bodke piatim rôznym nápadom, všetkých päť bodiek jednému nápadu, atď.
4. Keď svoj hlas (svoje bodky) udelia všetci účastníci, skupina má niekoľko možností ako postupovať:
 - Vybrať možnosť, ktoré získala najviac bodiek/hlasov.
 - Začať otvorený dialóg o prioritizácii, skúmať ktoré možnosti dostali viac bodiek/hlasov, ktoré menej, aké majú byť ďalšie kroky, a pod.
 - Zoradiť návrhy od tých s najvyšším počtom po návrhy s najnižším počtom bodiek/hlasov a diskutovať o ich relatívnej hodnote.

Tipy a triky

- Ak nepoužívate online tabuľu, odporúčame použiť nástroje umožňujúce spoluprácu účastníkov, ako napr. Google Docs, ktoré vám dovoľia zaradiť informácie týkajúce sa jednotlivých krokov do samostatných sekcií. Vyzvite všetkých účastníkov, aby sa zapojili do tvorby dokumentu, ale veľmi jasne stanovte pravidlá a práva týkajúce sa jeho editovania.

- Pre hlasovanie využite hlasovacie funkcie dostupné v mnohých online nástrojoch (ako je napr. Mural's voting session). Podobne, ak chcete zrátať podporné hlasy pre jednotlivé návrhy, môžete tiež účastníkov požiadať, aby v rámci Google Docs pridávali svoje komentáre, alebo aby jednotlivým návrhom na platforme Slack dávali emotikon typu „palec hore“, a pod.
- Jednotlivé témy umiestnite na inom mieste tabule tak, ako by ste to robili, ak by ste na to používali stenu v reálnej miestnosti.

Zdroj

<http://toolbox.hyperisland.com>